

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 5C/223/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2313208494
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Dojčánová
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2016:2313208494.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní pred sudkyňou Mgr. Zuzanou Dojčánovou, v právnej veci navrhovateľa: CD Consulting s.r.o., so sídlom Česká republika, 130 00 Praha 3, K Červenému dvoru 3269/25A, IČO: 264 29 705, zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom 811 09 Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporčyni: R. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom Q. R. XXX, XXX XX M. W. U., o zaplatenie 414,- Eur s prísl., takto

rozhodol:

Súd návrh zamieťa.

Odporčyni súd náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa svojím návrhom zo dňa 18.3.2013 - tlačivom A - návrhom na uplatnenie pohľadávky (vzor je prílohou nariadenia európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.1.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu) domáhal, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie istiny vo výške 414,- Eur, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 414,- Eur od 15.6.2010 do zaplatenia a úroku vo výške 6 % ročne zo sumy 414,- Eur od 30.8.2010 do zaplatenia a žiadal priznať aj zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy vo výške 1,38 Eur a náhradu trov konania.

Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil odporca dňa 14.8.2010 na zmenkovú sumu 414,- Eur, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25% denne od 15.6.2010. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Zmenka bola vystavená 14.8.2009 na sumu 414,- Eur, pričom do jej textu bol poňatý záväzok odporcu zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu spolu s 0,25% denným úrokom od 15.6.2010. Za miesto splatenia boli určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa.

Indosant predložil zmenku k zaplateniu, pričom odporca doposiaľ z nej nič neuhradil. Keďže zmenková suma je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal skutočnosť predloženia zmenky na platenie zistiť verejnou listinou.

V rámci odvolania proti uzneseniu o prerušení konania navrhovateľ poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/79/2013 a rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013, v zmysle ktorých zmenka je cenným papierom vydaným v zákonom stanovenej forme, ktorým sa zmenkový dlžník zaväzuje majiteľovi zmenky zaplatiť v mieste a v čase uvedenom v zmenke čiastku v nej určenú. Ide tak o záväzok, ktorý je priamy, bezpodmienečný, nesporný a abstraktný. Zákon dáva dlžníkom z takejto zmenky len možnosť podať námietku proti majiteľovi, avšak neupravuje, že by takáto listina nebola platnou zmenkou. S tým potom súvisí aj dôkazná povinnosť na strane dlžníkov, ktorí musia namietat' a preukázať, že šlo pôvodne o blankozmenku, ktorá

mala byť vyplnená inak, a teda musia preukázať obsah vyplňovacieho práva, ako aj to, že blankozmenka bola vyplnená v rozpore s vyplňovacím vyhlásením a teda aj s udeleným vyplňovacím právom, čo sa v prejednávanej veci nestalo. Ak by bola zmenka stále v dispozícii pôvodného majiteľa, ktorému bola na vyplnenie odovzdaná, bol by odporca na takéto námietky oprávnený, avšak len voči nemu. Ak však bola zmenka prevedená na iného majiteľa tak, ako je tomu v prejednávanej veci, musí dlžník preukázať, že nový majiteľ bol pri nadobúdaní zmenky v zlej viere alebo že sa previnil aspoň hrubou neobstaranosťou. Posudzovanie základného vzťahu by malo význam len vtedy, keby odporca ako spotrebiteľ vzniesol voči majiteľovi námietky, že k indosácii došlo na jeho škodu alebo ak by podal relevantné kauzálne námietky týkajúce sa úverovej zmluvy, príp. zmenky, čo by však musel v konaní aj preukázať a to aj napriek tomu, že v čase uzavretia úverovej zmluvy platila právna úprava, ktorá v § 2 písm. a) a b) a v § 4 ods. 6 z.č. 285/2001 Z.z. v znení účinnom do 11.06.2010 obsahovala zákaz plniť dlh zmenkou. Skutočnosť, že zmenková suma vyplnená do zmenky presahovala maximálnu zmenkovú sumu upravenú v § 4 ods. 6 z.č. 258/2001 Z.z. v dôsledku čoho bola vyplnená v rozpore so zákonom mohla mať za následok len vznik práva na náhradu škody, avšak nemohla spôsobiť absolútnu neplatnosť zmenky. Podľa zákona zmenkového a šekového bol preto súd oprávnený skúmať len to, či zmenka obsahuje všetky náležitosti, ktoré sa musia pre jej platnosť zo zákona povinne do nej uviesť, nie však podmienky jej vystavenia a ani jej neprípustnosť.

Uznesením č.k. 5C/223/2013 -115 z 10.2.2016 súd konanie v časti uplatneného zmenkového úroku vo výške 0,19% denne zastavil na základe čiastočného späťvzatia návrhu navrhovateľom.

Súd mal za to, že v danom prípade sú splnené podmienky pre aplikáciu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) 861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu.

Podľa čl. 2 ods. 1 citovaného nariadenia sa totiž toto nariadenie uplatňuje v občianskych a obchodných veciach pri cezhraničných sporoch bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu, v ktorých hodnota pohľadávky v čase doručenia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky príslušnému súdu alebo tribunálu nepresahuje 2.000,- eur bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov. Neuplatňuje sa najmä na daňové, colné ani správne veci, ani na zodpovednosť štátu za konanie alebo nečinnosť pri výkone štátnej moci.

Podľa čl. 3 ods. 1 citovaného nariadenia, na účely tohto nariadenia je cezhraničným sporom taký spor, v ktorom má aspoň jedna zo strán bydlisko alebo obvyklý pobyt v členskom štáte inom ako v členskom štáte súdu alebo tribunálu konajúceho vo veci.

Podľa čl. 5 ods. 1 citovaného nariadenia, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiadajú niektorá zo strán. Súd alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť, ak sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu ústne pojednávanie zjavne nie je potrebné pre spravodlivé vedenie konania. Dôvody odmietnutia sa uvedú písomne. Iba proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu o odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok.

Podľa čl. 5 ods. 2 citovaného nariadenia, po doručení správne vyplneného tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky súd alebo tribunál vyplní časť I. vzorového tlačiva C na odpoveď ako je uvedené v prílohe III.

Kópia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a v prípade potreby podporných dokumentov spolu s vyplneným tlačivom na odpoveď sa doručí odporcovi v súlade s článkom 13. Tieto dokumenty sa odošlú do 14 dní od doručenia správne vyplneného tlačiva na uplatnenie pohľadávky.

Podľa čl. 5 ods. 3 citovaného nariadenia, odporca odpovie do 30 dní po doručení tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a tlačiva na odpoveď tak, že vyplní časť II. vzorového tlačiva C na odpoveď, pričom v prípade potreby poskytne všetky príslušné podporné dokumenty a zašle ho späť súdu alebo tribunálu alebo akýmkoľvek iným vhodným spôsobom, pri ktorom nepoužije tlačivo na odpoveď.

Podľa čl. 5 ods. 4 citovaného nariadenia, do 14 dní od doručenia odpovede odporcu súd alebo tribunál odošle navrhovateľovi kópiu odpovede spolu s príslušnými podpornými dokumentmi.

Podľa čl. 7 ods. 1 citovaného nariadenia, do 30 dní od doručenia odpovede odporcu alebo navrhovateľa v lehotách ustanovených v čl. 5 ods. 3 alebo 6 súd alebo tribunál vydá rozsudok alebo:

a/ v rámci stanovenej lehoty, ktorá nesmie presiahnuť 30 dní si vyžiada od strán ďalšie podrobnosti týkajúce sa pohľadávky;

b/ vykoná dôkazy v súlade s čl. 9 alebo,

c/ predvolá strany na pojednávanie, ktoré sa uskutoční do 30 dní od predvolania.

Podľa čl. 7 ods. 2 citovaného nariadenia, súd alebo tribunál vydá rozsudok buď do 30 dní od uskutočnenia ústneho pojednávania alebo po doručení všetkých potrebných informácií na vydanie rozsudku. Rozsudok sa doručí stranám v súlade s čl. 13.

Podľa čl. 7 ods. 3 citovaného nariadenia, ak sa súdu alebo tribunálu nedoručí odpoveď dotknutej strany v lehote ustanovenej v čl. 5 ods. 3 alebo 6, súd alebo tribunál vydá rozsudok o pohľadávke alebo proti pohľadávke.

Odporkyňa prevzala návrh aj s prílohami a vzorovým tlačivom C na odpoveď dňa 11.12.2013. Vyplnené tlačivo na odpoveď súdu nepredložila.

Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je podľa článku 5 ods. 1 nariadenia písomné, a keďže súd rozhodoval rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámil v lehote určenej v § 156 ods. 3 OSP miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu.

Súd sa oboznámil so zmenkou, obsahom spisu tunajšieho súdu pod sp. zn. 10Er/74/2011 (úverovou zmluvou, zmenkou, rozhodcovským rozsudkom, uznesením o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie), ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

Z pripojenej zmenky súd zistil, že bola vystavená v Šali dňa 14.8.2009 na 414,- Eur s tým, že odporca zaplatí za túto zmenku pri predložení na rad spoločnosti POHOTOVOST' s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava sumu v zmenke (slovom uvedená čiastka 414,- Eur) a zmenkový úrok 0,25% denne od 15. júna 2010 (dátum začiatku úročenia). Uvedená zmenka bola opatrená doložkou „bez protestu“ a „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“ a za miesto platenia bolo určené sídlo pôvodného zmenkového veriteľa a to spoločnosť POHOTOVOST', s.r.o. Z rubovej strany zmenky vyplýva, že uvedená spoločnosť túto zmenku indosovala na rad navrhovateľa.

Pôvodný majiteľ zmenky spoločnosť Pohotovosť, s.r.o. vykonáva svoju podnikateľskú činnosť v predmete poskytovania spotrebiteľských úverov. Svoje nároky si uplatňuje aj v exekučných konaniach, pričom z pripojeného spisového materiálu tunajšieho súdu č.k. 10Er 74/2011 vo veci oprávneného POHOTOVOST', s.r.o. proti povinnému R. Y. o vymoženie istiny 414,- Eur s príslušenstvom si nárok vymáha na základe exekučného titulu, a to Rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. L. XXXXX/XX z XX.XX.XXXX, ktorým bol odporca zaviazaný na zaplatenie sumy 414,- Eur so zmenkovým úrokom 0,25% denne z dlžnej sumy od 15.6.2010 do zaplatenia a zákonným úrokom vo výške 6% ročne z dlžnej sumy od 30.8.2010 a nahradiť trovy konania vo výške 164,03 Eur. Z pripojeného spisu súd ďalej zistil, že dňa 14.8.2009 bola uzatvorená písomná úverová zmluva č. XXXXXXXXXX, ktorou veriteľ - spoločnosť Pohotovosť, s.r.o. poskytol v prospech odporcu ako fyzickej osoby - spotrebiteľa spotrebiteľský úver vo výške 400,- Eur, ktorý sa tento zaviazal splatiť v celkovej sume 792,- Eur v 12 mesačných splátkach po 66,- Eur počnúc dňom 10.9.2009. V zmluve nie je uvedený úrok, iba výška poplatku 392,- Eur, bez jeho konkretizácie a uvedenia RPMN, ako aj priemernej hodnoty RPMN. Spotrebiteľský úver prevzal odporca dňa 15.8.2009. Išlo o formulárovú zmluvu, ktorá obsahovala predtlačený text, kde boli dopísané iba označenie dlžníka, suma, ktorú mal obdržať a ktorú splatiť. Ďalej zmluva obsahuje predtlačený text o tom, že dolu podpísaný dlžník vyhlasuje, že sa oboznámil a súhlasí s obsahom tejto zmluvy o úvere, ako aj s obsahom plnomocenstiev v nej uvedených a súhlasí so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ktoré sú na zadnej strane tejto zmluvy; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať a súčasne potvrdzuje prevzatie zmluvy vrátane všeobecných podmienok (na zadnej strane zmluvy) a vyhlasuje, že je plne spôsobilý na všetky právne úkony a že uvedené osobné údaje zodpovedajú skutočnosti.

Článok 17 všeobecných podmienok poskytnutia úveru obsahuje dohodu o vyplnení zmenky, v ktorej sa uvádza, že na zabezpečenie dlžníka ako vystaviteľa zmenky vyplývajúceho z úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi, vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum

začiatku úročenia zmenkovej sumy. Zmluvné strany sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí včas 4 po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok alebo neuhradí včas poslednú splátku, alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh.

Zmenka, na základe ktorej si navrhovateľ uplatňuje svoj nárok, má v tomto prípade zabezpečovací charakter pôvodného právneho vzťahu majúceho povahu vzťahu spotrebiteľského. Zmluva o úvere uzatvorená medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom spĺňa všetky znaky spotrebiteľskej zmluvy v súlade s ustanovením § 52 a nasledujúcich OZ, nakoľko zo samotnej zmluvy vyplýva, že táto nebola uzatvorená s odporcom v rámci jeho podnikateľskej činnosti, keďže v zmluve sa neuvádza obchodné meno či IČO odporcu, ale sú v nej uvedené iba údaje odporcu ako fyzickej osoby - nepodnikateľa. V zmluve je síce uvedené všeobecné vyhlásenie o tom, že dlžník prehlasuje, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon povolania, avšak účel nie je bližšie vymedzený. Dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania úverového dlžníka ťaží toho, kto tvrdí takúto výnimku - teda veriteľa. Bezpečným preukázaním nespotebiteľského statusu povinného pritom nie je len všeobecný údaj o uzavretí zmluvy (poskytnutí úveru) na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, ktorý neposkytuje odpoveď na otázku, aké je povolanie, resp. predmet činnosti odberateľa a aký konkrétny súvis s takýmto predmetom činnosti odberateľa vôbec uzavretie príslušnej zmluvy má. Keďže spotrebiteľom je subjekt, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, mal súd za preukázané, že odporkyňa mala v čase uzatvorenia úverovej zmluvy, na základe ktorej bola vystavená predmetná zmenka, postavenie spotrebiteľa.

Keďže predmetom konania je spor zo zmenky, súd v prvom rade skúmal, či táto spĺňa všetky náležitosti zmenkového a šekového zákona č. 191/1950 Zb. a to predovšetkým formálne náležitosti zmenky uvedené v ustanovení § 75 citovaného zákona. Podľa uvedeného zákonného ustanovenia vlastná zmenka musí obsahovať:

1. označenie, že ide o zmenku, ktoré musí byť pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj zročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

Nakoľko označenie zmenka je pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná, nachádza sa v nej bezpodmienečný sľub odporcu zaplatiť určitú peňažnú sumu a je v nej uvedený údaj o zročnosti, ako aj údaj miesta, kde sa má platiť, tiež meno na koho rad sa má platiť, vrátane dátumu, miesta vystavenia zmenky a podpisu vystaviteľa, mal súd za to, že predmetná zmenka spĺňa všetky formálne náležitosti zmenky predpokladané ustanovením § 75 zmenkového a šekového zákona. Z rubovej strany zmenky bolo nesporne preukázané, že navrhovateľ túto nadobudol indosamentom od pôvodného veriteľa, na rad ktorého bola zmenka vystavená.

Na základe vyššie uvedených skutočností mal preto súd za preukázané, že zmenka slúži ako zabezpečovací právny prostriedok zo spotrebiteľského vzťahu a preto napriek tomu, že v danom prípade ide o vzťah uplatnený na základe zmenky ako abstraktného cenného papiera, je povinnosťou súdu skúmať postavenie odporcu ako spotrebiteľa (rozsudok Európskeho súdneho dvora pod sp.zn. C - 419/2011 zo dňa 14.3.2013, Česká sporiteľňa, a.s. proti Geraldovi Feichterovi). Bez ohľadu na skutočnosť, že predmetom konania sú nároky zo zmenky, súd sa musí zaoberať kauzálnymi vzťahmi pôvodného zmenkového veriteľa a odporcu. Keďže predmetom zmluvy bolo dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov veriteľom odporcovi, šlo o spotrebiteľský úver, a teda o zmluvu o spotrebiteľskom úvere uzatvorenú podľa zákona č. 258/2001 Z.z..

Podľa § 4 ods. 2, 3 z.č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 11.6.2010 zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí 6) musí obsahovať

(2)

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

(3) Pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 4 ods. 6 z.č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 11.6.2010 v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. 8) Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

V súvislosti s poskytovaním úveru, od spotrebiteľa alebo inej osoby, sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom, tak ako to vyplýva z § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z. Spotrebiteľovi musí byť poskytnutá

ochrana pred neprijateľnými podmienkami aj v prípade, ak sa uplatňuje právo zo zmenky a je stále potrebné aplikovať článok 1 ods.1 Smernice Rady 93/13/EHS a chrániť spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere totiž nemá obligatórne náležitosti uvedené v citovanom § 4 ods.2 z. č. 258/2001 Z.z. (chyba údaj podľa písm. g/ o konečnej splatnosti úveru, písm. j/ o ročnej percentuálnej miere nákladov a celkových nákladoch spotrebiteľa, písm. i/ o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, písm. k/ o priemernej RPMN) čo spôsobuje, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a teda spotrebiteľ by mal vrátiť len sumu poskytnutého úveru. Zmenka túto skutočnosť nezohľadňuje, dokonca umožňuje vymáhať zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne, čo je 91,25 % ročne. Takýto zmenkový úrok je v rozpore so zásadou dobrých mravov, čo spôsobuje jeho neplatnosť v súlade s ustanovením § 39 a § 3 OZ. Dohoda o vyplňovacom práve zmenky je uvedená vo všeobecných úverových podmienkach, teda vo formulári, ktorý spracoval právny predchodca navrhovateľa a odporca ich obsah nemal možnosť akokoľvek ovplyvniť. Táto podmienka teda nebola individuálne dojednaná a nepochybne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov v neprospech spotrebiteľa, keďže nezohľadňuje práva spotrebiteľa a umožňuje vymáhať i plnenia, ktoré sú uplatňované v rozpore so zákonom.

Podľa § 52 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, (1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

(2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1, 2, 3, 4 písm. k) a ods. 5 OZ, (1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

(2) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

(3) Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

(4) Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

(5) Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ, (1) Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

(2) V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa článku 1. § 11 ods. 1 Zákona č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov, každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom). Podľa článku 1. § 17 ods. 1 Zákona č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobudaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Dohodu o vyplňovacom práve zmenky súd vyhodnotil za neprijateľnú zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach oboch účastníkov spotrebiteľského vzťahu v neprospech spotrebiteľa.

Nakoľko súd dohodu o vyplňovacom práve zmenky vyhodnotil za neprijateľnú podmienku s poukazom na ust. § 53 ods.1 OZ, majúť za to, že nešlo o podmienku individuálne dojednanú a nepochybne spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov v neprospech spotrebiteľa z dôvodu, že umožňuje vymáhať plnenia uplatňované v rozpore so zákonom, bez zohľadnenia

práv spotrebiteľa. Ide o dojednanie neplatné v súlade s ust. § 53 ods. 5 OZ. V prípade ak je neplatná dohoda o vyplňovacom práve zmenky, je neplatná aj samotná zmenka, čo korešponduje aj s právnym názorom vysloveným Najvyšším súdom SR zo dňa 6.5.2008 pod sp.zn. 4 Obo 161/2007. Najvyšší súd v odôvodnení uviedol, že z neplatnej úverovej zmluvy v dôsledku neprimerane vysokého poplatku za spracovanie a vedenie úveru, v dôsledku čoho považoval zmluvu za priečiacu sa dobrým mravom a zásadám poctivého obchodného styku, nemohlo navrhovateľovi vzniknúť právo na vyplnenie blankozmenky. Skutočnosť, že právny predchodca navrhovateľa postupuje v rozpore so zásadami spotrebiteľského práva, preukazuje aj samotný list Európskej komisie z 25.4.2013 pod č. 2012/4165 adresovaný Slovenskej republike s upozornením na nedodržiavanie spotrebiteľského práva Európskej únie s uvedením praktík obchodnej spoločnosti Pohotovosť, s.r.o., ktorá vymáha nezákonné pohľadávky založené na nekalých podmienkach s konkrétnym uvedením blankozmienek, zameraných na vyhýbanie sa riadnej justičnej kontrole. Podľa záverov uvedeného listu obchodníci vyplňajú do blankozmienek svoju nárokovánú sumu, hoci to právne predpisy o spotrebiteľských úveroch nedovoľujú a napriek skutočnosti, že tieto pohľadávky nemajú oporu v právnych predpisoch a sú založené na nekalých podmienkach, rozhodcovské súdy vynášajú rozsudky aj na základe uvedených zmienek.

Keďže predložená zmenka bola vystavená v rozpore s § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z., keďže presahuje najvyššiu prípustnú výšku, je absolútne neplatným právnym úkonom s poukazom na § 39 OZ. Na absolútnu neplatnosť súd musí prihliadať ex offo.

Na podporu tohto názoru je možné použiť aj pripomienky Európskej komisie zo dňa 12.2.2014 vo veci C-558/2013, kedy v bode 17 uviedla, že Smernica 87/102/EHS, ktorá sa uplatňuje v prejednávanej veci, nezakazuje používanie zmienek v spotrebiteľských zmluvách, ale zo znenia jej článku 9 jednoznačne vyplýva, že členské štáty môžu povoliť ich používanie iba vtedy, ak zároveň zabezpečia vhodnú ochranu spotrebiteľa, pod ktorou je potrebné chápať celkový právny rámec ochrany spotrebiteľa zahŕňajúceho aj povinnosť vnútroštátnych súdov, ex offo skúmať nekalosť zmluvných podmienok.

Podľa bodu 19 spomínaných pripomienok, rešpektovanie abstraktného charakteru zmenky by bolo podľa komisie neprijateľné vo svetle judikatúry Súdneho dvora, ktorý vyslovil všeobecnú zásadu, v zmysle ktorej špecifiká súdneho konania, ktoré prebieha v rámci vnútroštátneho práva medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, nemôžu predstavovať skutočnosť spôsobilú ovplyvniť právnu ochranu, ktorá podľa ustanovení smernice 93/13/EHS spotrebiteľovi musí byť poskytnutá. Zároveň navrhla aby na predloženu prejudiciálnu otázku Súdny dvor poskytol odpoveď, že článok 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a článok 4, 9 a 14 Smernice Rady 87/102/EHS z 22.12.1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru, sa majú vykladať v tom zmysle, že im odporuje právna úprava členského štátu akou je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá vnútroštátnemu súdu rozhodujúcemu o právach z indosovanej zmenky neumožňuje v zásade v žiadnej fáze konania ex offo preskúmať zmluvu a kauzu právneho vzťahu a prípadnú nekalú povahu zmluvnej podmienky a tiež prípadne porušenie zákona upravujúceho dôsledky neuvedenia ročnej percentuálnej miery nákladov v zmluve o spotrebiteľskom úvere, z ktorej zmenka vznikla.

Prakticky žiaden nebankový úver nemôže byť zabezpečený zmenkou, ak je druhou stranou spotrebiteľ. Ak jestvujú indície, že zmenka zabezpečovala úver/pôžičku pre spotrebiteľa, je treba odmietnuť poskytnúť právnu ochranu lebo nový zmenečný veriteľ si mal preskúmať, či zmenka zabezpečovala spotrebiteľský úver zvlášť za stavu, keď nadobudol desiatky či stovky takýchto zmienek, či ich nadobudol od subjektov, o ktorých je všeobecne známe, že sa ich predmetom činnosti je poskytovanie úverov/pôžičiek (zneužitie práva § 17 zmenkového a šekového zákona, neprípustný výkon práva).

Súd pri svojom rozhodnutí vychádzal aj z komentára k zákonu zmenkovému a šekovému od Doc. Kotáska (Wolters Kluwer, 2012): „Výhod čl. I § 17 nepožíva ten věřitel, který směnku nezískal řádným a poctivým způsobem. Vědomé jednání na škodu dlužníka není přitom jedinnou diskvalifikací nového majitele směnky. Bez ohledu na subjektivní okolnosti bychom tak neměli přiznat postavení chráněného majitele např. propojeným osobám (např. u indosace na dceřinou společnost). Podobné odvážné závěry dovodila německý judikatura u tzv. spojených obchodů, při financování prodeje na splátky prostřednictvím finanční instituce (tzv. C-Geschäft). Je zajímavé sledovat, jak ještě před úpravou v zákoně o spotřebitelských úvěrech zohledňovala zájmy a specifické postavení spotřebitelů (přesněji řečeno postavení každého dlužníka při koupi na splátky) německá směnečná judikatura. Uvedené

závěry byly převzaty i rakouskou judikaturou, a recepci stejných závěrů najdeme dokonce i v zemi „konkurenčního“ směnečného systému - v USA. Rozhodnutí by mohlo být inspirací pro řešení některých nešvarů, kterým čelí čeští spotřebitelé. V polovině šedesátých let v Německu nastavilo - byť velmi odvážně - měřítko pro rozlišování „chráněných“ a „nechráněných“ převodů směny. Nejde přitom o samotnou aplikaci čl. I § 17. Soud nikde nedovojuje, že by indosatář - eskontní banka - jednala vědomě na škodu dlužníka. Jádrem rozhodnutí bylo věřitele vůbec k čl. I § 17 nepustit, neboť jeho jednání při nabývání směnek obecně nemá požívat právní ochrany.“

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný a preto ho v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a § 146 ods. 2 prvá veta, podľa ktorého odporkyni ako úspešnému účastníkovi (tak v časti zamietnutého nároku ako aj v časti zastavenie konania na základe späťvzatia návrhu navrhovateľom bez zavinenia odporkyne) vzniklo právo na náhradu trov konania. Nakoľko jej však doposiaľ žiadne trovy nevznikli, súd jej ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, písomne alebo ústne do zápisnice.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z. č. 233/1995 Z. z. o exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.